

ΤΡΟΜΟΣ και ΕΡΕΒΟΣ

στο Βορειοδυτικό Πέρασμα

Υδατογραφία του J.E. Davis. Τα EREBUS και TERROR φτάνουν στις ακτές της Ανταρκτικής

Στην εποχή που οι εξερευνησίες και η αναζήτηση νέων θαλάσσιων δρόμων βρίσκονταν στο ζενίθ, δύο πλοία ανέλαβαν την αποστολή να ανακαλύψουν ένα νέο πέρασμα στο Αρκτικό Αρχιπέλαγος. Δυστυχώς, η προσπάθειά τους αυτή δεν στέφθηκε με επιτυχία. Την ιστορία τους επανέφερε στο προσκήνιο η πρόσφατη ανακάλυψη του HMS INVESTIGATOR, ενός πλοίου που συμμετείχε σε μία από τις αποστολές ανεύρεσης των δύο χαμένων караβιών

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΕΥΗ ΠΙΠΕΡΙΔΟΥ

Η αναζήτηση ενός θαλάσσιου περάσματος που θα ένωνε τον Ατλαντικό και τον Ειρηνικό, αποτέλεσε σταθερή επιδίωξη των θαλασσοπόρων από χρόνια πολύ πρώιμα. Ναυτικοί ταξίδευαν για χιλιάδες μίλια κατά μήκος των ακτογραμμών, αναζητώντας ένα άνοιγμα α-

πό όπου θα μπορούσαν να προσεγγίσουν τις χώρες της Ανατολής. Όμως, το μόνο που έβρισκαν ήταν τα Στενά του Μαγγελάνου και αυτά πολύ νότια. Βρετανοί ναυτικοί, στο μεταξύ, αναζητούσαν επίμονα όλο και πιο βόρεια αυτό το θαλάσσιο δρόμο, που ονομάστηκε «Βορειοδυτικό Πέρασμα». Σύντομα, το όνομα αυτό

φορτίστηκε συναισθηματικά, καθώς θύμιζε ανθρώπους και πλοία που αγωνίστηκαν εναντίον ανυπέρβλητων δυσχερειών. Εξερευνητές με τα εύθραυστα σκάφη τους αναμετρήθηκαν με το Αρκτικό Αρχιπέλαγος και μεγάλες εκτάσεις αυτού του παγωμένου κόσμου στάθηκαν σιωπηλοί μάρτυρες αυτής της αναμέτρησης.

Την εποχή που τα δύο πλοία, το EREBUS και το TERROR, αναχώρησαν στα μισά του 19ου αι. για την τελευταία από τις ναυτικές τους ερευνητικές αποστολές επιδιώκοντας να πετύχουν την ανακάλυψη του Βορειοδυτικού Πέρασματος, αυτό το απροσπέλαστο ακόμη τμήμα της γήινης σφαίρας είχε ήδη πλέον σε μεγά-

λο βαθμό χαρτογραφηθεί. Από το 1670, αξιοποιώντας τις πρώιμες έρευνες ανδρών, όπως ο Frobisher και Davis, ο Hudson και Baffin, είχε ιδρυθεί με βασιλικό διάταγμα ένας σταθμός εμπορίας γούνας στον Βορρά από την εταιρεία Hudson's Bay Company. Αυτή η εταιρεία, που είχε στην κατοχή της ένα μεγάλο μέρος από τον σημερινό Καναδά, ίδρυε σταθμούς και βιοτεχνίες στις ακτές του Hudson Bay και ακολούθως κατά μήκος των μεγάλων ποταμών του Βορρά και των Βραχωδών Όρων.

Το παράσημο Knight Commander του Sir John Franklin που βρέθηκε από τους μετέπειτα ερευνητές

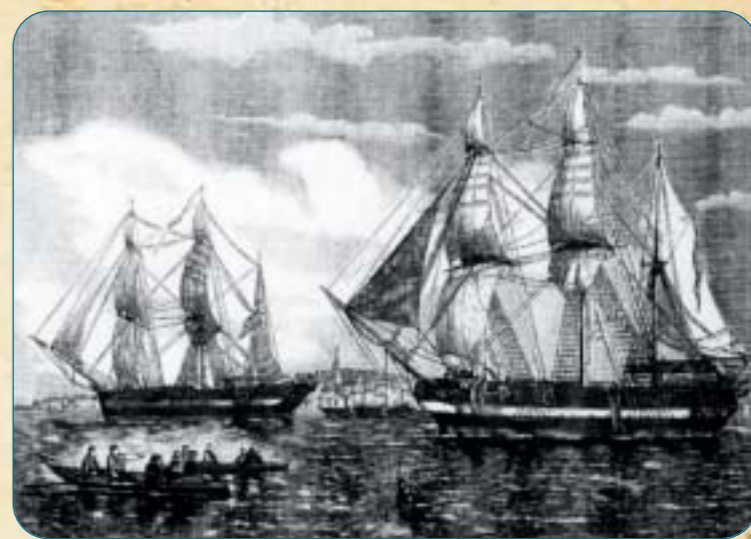
Το 1744, η βρετανική κυβέρνηση πρόσφερε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό για όποιον ανακάλυπτε το Βορειοδυτικό Πέρασμα, που παρέμενε όμως αδιεκδίκητο εκατό χρόνια αργότερα. Άλλωστε, τα ταξίδια του Samuel Hearne και του Alexander MacKenzie που κατέβηκαν τα ποτάμια του Βορρά προς τον Αρκτικό Ωκεανό, αλλά και αυτά του Cpt Cook και του Vancouver, απέδειξαν πως δεν ήταν δυνατό να βρεθούν θαλάσσιοι δρόμοι ανάμεσα στον Ατλαντικό και στον Ειρηνικό στα συγκεκριμένα γεωγραφικά πλάτη. Η έρευνα μετατοπίστηκε ακόμα πιο βόρεια.

Στο μεταξύ, σε όλο τον 19ο αι. όχι μόνο οι ερευνητικές αποστολές, αλλά και οι φαλινοθήρες που δραστηριοποιούνταν στο στενό Davis και οι τολμηροί έμποροι γούνας πρόσθεταν σημαντικά κομμάτια στο παζλ του καναδικού αρκτικού αρχιπελάγους, συμβάλλοντας έτσι στη χαρτογράφηση του Βορειοδυτικού Πέρασματος.

ΟΙ PARRY ΚΑΙ FRANKLIN

Μετά το τέλος των ναπολεόντειων πολέμων με τη Γαλλία (1815), που άφησαν τη Μεγάλη Βρετανία κυρίαρχη στις θάλασσες, το βρετανικό Ναυαρχείο απέστειλε αρκετά πλοία σε διάφορες χρονικές περιόδους, προκειμένου

να επαναλάβουν τις έρευνες για το Βορειοδυτικό Πέρασμα. Οι πιο αξιόλογες αποστολές ήταν αυτές του William Edward Parry. Τα πλοία του έπλευσαν πέρα από τις 110 μίρες δυτικά κατά μήκος του μεγάλου διαύλου, που αργότερα πήρε το όνομά του. Με αυτή την εξερεύνηση ο Parry, πέραν του ότι ολοκλήρωσε ένα μεγάλο μέρος της χαρτογράφησης αυτής της περίπλοκης γεω-

Τα EREBUS και TERROR

Το EREBUS

Η μοίρα πορεία των EREBUS και TERROR, όπως αποτυπώθηκε αργότερα, βασισμένη στις μαρτυρίες και τα ευρήματα. Αφού πέρασαν τον χειμώνα τους στο Beechey Island, τα πλοία αργότερα παγιδεύτηκαν από τον πάγο και τελικά εγκαταλείφθηκαν ανοικτά της νήσου King William